

Gmail

COMPOSE

Inbox (455)

Starred

Important

Sent Mail

Drafts (6)

Categories

Notes

Personal

Travel

Jitranan

+

Confirmation of Paper Submission.

Inbox x

runirac.pbru <runirac.pbru@gmail.com>
to me

Dear : จิตรนันท์ ศรีเจริญ

Greetings from RUNIRAC V

Thank you so much for your submission to RUNIRAC V. Your paper **พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล- THE ELDERLY IN PHETCHABUN MUNICIPALITY**. has been received. Your submission will enter further peer review process which is per related field.

The final review result will be sent by notification date September 15, 2018.By the way, your paper is given the paper **HSS228**. and you comments (when available) by logging into your account using your registered email and password.

Thank you very much and we look forward to seeing you at the conference.

Best regards,

Pichet Ninduangdee^{SEP}

RUNIRAC V Conference Secretariat^{SEP}

Tel: +66-83-364-2438

No Hangouts contacts

[Find someone](#)

E-Mail: secretary.runirac2018@gmail.com^{SEP}

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

SOCIAL NETWORK BEHAVIORS OF THE ELDERLY IN PHETCHABUN MUNICIPALITY

จิตรนันท์ ศรีเจริญ¹ เจษฎาพร ปาคำวัง² และธีระภัทรา เอกผายชัยสวัสดิ์³

¹สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11 ถ.สระบุรี-หล่มสัก
ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 โทรศัพท์ 056-717122 อีเมล jitranan@gmail.com

²สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11 ถ.สระบุรี-หล่มสัก
ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 โทรศัพท์ 056-717122

³รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาพัฒนสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11
ถ.สระบุรี-หล่มสัก ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 โทรศัพท์ 056-717122

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ แรงจูงใจ และความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 349 คน จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 2,688 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ANOVA และค่า Pearson's Correlation ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือเป็นส่วนใหญ่ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุดคือ ไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน มีระยะเวลาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 1-3 ชั่วโมงต่อวัน ช่วงเวลาที่ใช้มากที่สุดคือ ตั้งแต่ต้นนอนจนถึงเวลา 9.00 น. แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุดคือ ต้องการติดต่อสื่อสารกับลูกหลานและคนรู้จักหรือเพื่อนสนิท ความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีค่ามากที่สุดด้าน การสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วย รวมทั้งการได้รับข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ การได้อยู่รวมกลุ่มทางสังคมและสนทนากันในกลุ่มของตน

2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ที่มีอายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ที่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้บริการ เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3) แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: เครือข่ายสังคมออนไลน์, ผู้สูงอายุ, แรงจูงใจ, ความพึงพอใจ, พฤติกรรม

Abstract

The objective of this research are 1) to study usage behavior, motivation and satisfaction in social network behaviors of the elderly in Phetchabun Municipality , 2) to compare the satisfaction in social network behaviors of the elderly, and 3) to study relationship of motivation in using social network and satisfaction in using social network of the elderly.

In the research sample space were the elderly in Phetchabun Municipality age over 60 years. The number of the sample of this study was 349 from 2,688. The questionnaire was used as a tool to collect the data. Statistics used were percentage, frequency, standard deviation, t-test, ANOVA and Pearson's Correlation. The result of the research are as follows:

1) Most of the social network behaviors of the elderly in Phetchabun Municipality usage were via mobile phones. The most used social networking online is the line and is intended to communicate with friends. Social networking time is 1-3 hours a day. The most used time is from waking up until 9am, the motivation for using social networks is greatest. Want to communicate with children and acquaintances or close friends. Satisfaction with using social networks online. Conversation with friends or those who want to communicate. Including getting regular news. To socialize and to talk in groups.

2) Comparative study results. The elderly in Phetchabun municipality with different age and education level were different satisfied in using social network. Social Network behaviors of the elderly in Phetchabun municipality with different behaviors of using online social network for the purpose of using the service, to study knowledge, to entertain, to communicate with friends were different satisfied in using social network.

3) The motivation for using social network was correlated with the satisfaction of using online social network of the elderly in Phetchabun Municipality. The statistical significance level was 0.05.

Keyword: Social network, elderly, motivation, satisfaction, behavior

1. ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ผู้สูงอายุ หรือบางคนเรียกว่า ผู้สูงวัย เป็นคำที่บ่งบอกถึงตัวเลขของอายุว่า มีอายุมาก โดยนิยามนับตามอายุ ตั้งแต่แรกเกิด โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า คนแก่ คือ มีอายุมาก หรือ อยู่ในวัยชรา และให้ความหมายของคำว่า ชรา คือ แก่ด้วยอายุ ชำรุดทรุดโทรม นอกจากนั้น ยังมีการเรียกผู้สูงอายุว่า ราษฎรอาวุโส (Senior Citizen) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations, UN) ใช้คำในภาษาอังกฤษของผู้สูงอายุว่า Older Person หรือ Elderly Person องค์การสหประชาชาติได้ให้นิยามว่า “ผู้สูงอายุ” คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป โดยเป็นการนิยามนับตั้งแต่อายุเกิด ในประเทศไทยนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 มีประชากรสูงวัย หรือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ “สังคมสูงวัย” (Aging Society) ตามนิยามของ องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) แต่ในปัจจุบัน สัดส่วนผู้สูงอายุของไทยอยู่ที่ร้อยละ 15 และคาดการณ์ว่า ภายในปี พ.ศ. 2564 ประชากรสูงวัยจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ซึ่งเข้าเกณฑ์ “สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์” (Aged Society) และภายในปี พ.ศ. 2574 ประชากรสูงวัยจะเพิ่มเป็นร้อยละ 28 เรียกได้ว่า เตรียมก้าวสู่การเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) (วรเวช สวรรณระดา, 2559) การก้าวขึ้นสู่สังคมผู้สูงอายุ ย่อมจะส่งผลให้วิถีชีวิตและพฤติกรรมของผู้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการเตรียมมาตรการออกมารองรับอย่างทันท่วงที เพื่อให้พร้อมที่จะก้าวทันสถานการณ์ของผู้สูงอายุและปรับกระบวนทัศน์จากเดิมที่มองว่าผู้สูงอายุเป็นภาระของสังคม เปลี่ยนไปเป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่สะสมมาวนานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (วีรศักดิ์ เครือเทพ, 2552)

เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นสังคมที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนองความต้องการทางสังคมที่มุ่งเน้นในการสร้างและสะท้อนให้เห็นถึงเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ทางสังคม ในกลุ่มคนที่มีความสนใจหรือมีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรม Facebook, Line, Twitter หรือ Instagram หรือโปรแกรมอื่นๆ จนแทบจะ

แทนที่การติดต่อสื่อสารแบบดั้งเดิมเช่น จดหมาย หรือโทรศัพท์ไปแล้ว เครือข่ายสังคมออนไลน์มักถูกใช้เพื่อดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยมีตัวบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันเป็นเครือข่ายเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารหรือสิ่งอื่นๆ ในประเทศไทยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลายมากขึ้นจนติดอันดับที่ 4 โดยมีเวลาเฉลี่ยในการทำงาน 8.7 ชั่วโมงต่อวัน เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมใช้มากที่สุดได้แก่ Facebook รองลงมาคือ Twitter และ Google ตามลำดับ สถิติประชากรคนไทยที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อัปเดตล่าสุด ณ เดือนพฤษภาคม 2559 พบว่า คนไทยใช้ Facebook มาเป็นอันดับหนึ่ง คือจำนวน 41 ล้านคน คิดเป็น 60% ของประชากรไทย สัดส่วนของเพศชายต่อเพศหญิงที่ใช้ Facebook เป็น 21:20 อันดับรองลงมาคือการใช้ Line จำนวน 33 ล้านคน อันดับถัดมาคือ Instagram 7.8 ล้านคน และ Twitter จำนวน 5.3 ล้านคน และพบว่าช่องทางการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่มาจากโทรศัพท์มือถือ หรือสมาร์ทโฟนมากที่สุด โดยเฉลี่ยใช้งาน 6.6 ชั่วโมงต่อวัน อันดับสองเข้าถึงจากคอมพิวเตอร์พีซี ใช้งานเฉลี่ย 6.2 ชั่วโมงต่อวัน และอันดับสามเข้าถึงจากโน้ตบุ๊ก ใช้งานเฉลี่ย 5.3 ชั่วโมงต่อวัน

เนื่องจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ผู้สูงอายุจำเป็นต้องอยู่ห่างจากลูกหลาน ไม่ว่าจะเป็นเนื่องจากลูกหลานต้องไปศึกษาต่อในที่ห่างไกล หรือการเดินทางไปทำงานต่างถิ่น หรือการแยกครอบครัวจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเล็กๆ ผู้สูงอายุจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารจากเดิมที่ใช้โทรศัพท์ มาเป็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้น นอกจากนี้ การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในยุคดิจิทัลนั้น ผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการเพิ่มช่องทางการฝึกฝนเรียนรู้และเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพมากขึ้น การมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นและติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตได้จึงมีความสำคัญ

เทศบาลเมืองเพชรบุรี มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 2,688 คน และจำนวนผู้สูงอายุยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี หากเรามีข้อมูลที่ได้จากการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มผู้สูงอายุแล้ว ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับเทศบาลเมืองเพชรบุรีในการวางโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน การดึงองค์ความรู้หรือศักยภาพในกลุ่มผู้สูงอายุมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม ตลอดจนสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ ได้ง่าย และสะดวกมากขึ้นอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรม แรงจูงใจ และ ความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี

2.2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์กับความพึงพอใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการศึกษาหรือวัดตัวแปรในกลุ่มผู้สูงอายุ ประชากรในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี จำนวน 2,688 คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี จำนวน 2,688 คน ผู้วิจัยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของ Yamane (1967) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 349 คน ใช้การเลือกตัวอย่างโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการเก็บตัวอย่างจากการประชุมผู้สูงอายุ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงของเทศบาลเมืองเพชรบุรี และ กลุ่มชมรมผู้สูงอายุนครบาลเพชรบุรี การเลือกตัวอย่างโดยความสะดวก (Convenience Sampling) ทั้งนี้ถึงแม้ว่าจะใช้การเลือกตัวอย่างโดยการเจาะจง แต่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้มีความกระจายและเป็นตัวแทน เนื่องจากในการประชุมผู้สูงอายุทั้ง 2 กลุ่ม ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้สูงอายุที่มาจากทุกชุมชนของเทศบาลเมืองเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะทั้งเป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง (Dichotomous Questions) และคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) รวม 9 ข้อ ที่ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การพักอาศัย อาชีพ แหล่งรายได้ รายได้ส่วนตัวเฉลี่ยต่อเดือน และความพึงพอใจของรายได้ที่ใช้จ่ายต่อเดือน สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ และค่าความถี่

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของผู้สูงอายุในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ลักษณะเป็นคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) ที่จะถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านต่าง ๆ ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย ช่องทางในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ยี่ห้อของอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เคยใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ช่วงเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุด และระยะเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นคำถามที่ระบุให้ระบุความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) โดยใช้มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) มีจำนวนทั้งหมดทั้งหมด 10 ข้อ สถิติที่ใช้คือ Pearson's Correlation

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ พบว่า มีผู้สูงอายุที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีเพียงร้อยละ 17.14 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.70 มากกว่าครึ่งมีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.34 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ ระดับสูงกว่า ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.33 มีสถานภาพหม้ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 55.00 ผู้สูงอายุใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 91.67 เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ไลน์ (Line) คิดเป็นร้อยละ 73.08 วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.97 เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 23.89 ร้อยละ 55 ของผู้สูงอายุใช้เวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 1-3 ชั่วโมงต่อวัน ช่วงเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มากที่สุดคือ ตั้งแต่ตื่นนอน จนถึง 9.00 น. คิดเป็นร้อยละ 32.35 และเวลา 9.00-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 26.47 แรงจูงใจโดยรวมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี อยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 1 คือความต้องการติดต่อสื่อสารกับลูกหลาน อันดับ 2 คือต้องการติดต่อสื่อสารกับคนรู้จักหรือเพื่อนสนิท และอันดับ 3 คือต้องการรับและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

5.2 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรีที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในด้านการได้สนทนาโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วย, การได้รับข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ, การได้อยู่รวมกลุ่มทางสังคมและสนทนากันในกลุ่มของตน, ความคล่องตัวและความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร และการนัดแนะสมาชิกในกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมติดต่อสื่อสาร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หัวข้อที่ผู้สูงอายุให้ความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ การซื้อหรือการขายสินค้าออนไลน์ และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-64 ปี จะมีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าผู้สูงอายุที่มีอายุ 76 ปีขึ้นไป ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ, ผู้สูงอายุที่ระดับการศึกษาประถมศึกษา และ ผู้สูงอายุที่ระดับการศึกษามัธยมศึกษา ผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้

เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อศึกษาหาความรู้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน โดยผู้ใช้ที่เลือกวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ที่ไม่เลือก ผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อรับและแชร์ข่าวสารแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนในครอบครัวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และ ผู้สูงอายุที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่ใช้เวลาต่อวันในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันเป็นเวลานาน จะมีความพึงพอใจมากกว่าผู้สูงอายุที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันเป็นเวลาน้อยกว่า และพบว่าผู้สูงอายุที่มีช่วงเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.3 แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.752 ในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

1) ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่ำที่สุด คือไม่ได้เรียนหนังสือจะมีความพึงพอใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ อาจอาศัยการอ่านออกเขียนได้จากประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมา จึงไม่มีความคล่อง หรือไม่สามารถใช้บริการต่างๆ ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ คงใช้ได้เพียงการโทรศัพท์ผ่านทางไลน์ ซึ่งประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการใช้โทรศัพท์มือถือปกติ

2) ผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้บริการ เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการใช้งานของผู้สูงอายุด้านวัตถุประสงค์จะแตกต่างกันไปตามความสนใจของบุคคล ทำให้เกิดความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ขวัญวิทย์ ดาน้อย (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ กันตพล บันทัดทอง (2557) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มคนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

3) แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์ความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.752 ในระดับสูงมาก หมายความว่า หากผู้สูงอายุมีแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงขึ้นจะทำให้ความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุสูงขึ้นมากด้วย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้สูงอายุมีแรงจูงใจ คือ การได้สื่อสารกันอย่างอิสระ ได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ในการใช้บริการ ดูเป็นคนทันสมัย ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนในเครือข่าย การใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน ประหยัด จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ Maslow (1970) ที่กล่าวถึง ความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) ว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการอยู่เสมอ และเป็นการยากมากที่มนุษย์จะมีความพึงพอใจสูงสุด ยกเว้นในช่วงเวลาสั้น ๆ ทั้งนี้เพราะในธรรมชาติของมนุษย์นั้นเมื่อ ความปรารถนาอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ก็จะมี ความปรารถนาอย่างอื่นเข้ามาแทนที่เป็นเช่นนี้เรื่อยไป และลักษณะเฉพาะของชีวิตมนุษย์ก็คือการทำการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาเพื่อสิ่งที่ปรารถนานั้นคือ เมื่อใดมีความปรารถนาเพิ่มขึ้นก็จะมีแรงขับ และการกระทำที่ถูกปลุกเร้า

แล้วก็จะเกิดความพึงพอใจขึ้นจากการที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความปรารถนา และสอดคล้องกับ กันตพล บันทัดทอง (2557) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มคนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์ความพึงพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ เช่นเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

6.1 ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี โดยระบุหรือเจาะลึกลงไปในแต่ละประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้สูงอายุนิยม คือ Line และ Facebook เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาต่อไป

6.2 ควรศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ได้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ว่าเพราะเหตุใด และมีการอบรมให้ความรู้ถึงประโยชน์ที่ได้จากเครือข่ายสังคมออนไลน์

6.3 ควรมีการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุแบบเจาะลึก เพื่อให้ความรู้และข้อควรระวังสำหรับผู้สูงอายุในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากเทศบาลเมืองเพชรบุรี และชมรมผู้สูงอายุนครบาลเพชรบุรี ในความอนุเคราะห์ห้องประชุมสำหรับใช้จัดเก็บข้อมูล รวมทั้งขอขอบพระคุณคณาจารย์และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

8. เอกสารอ้างอิง

- กันตพล บันทัดทอง. (2557). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และความพึงพอใจของกลุ่มคนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ขวัญวิทย์ ดาน้อย. (2553). พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภัทรา เรืองสวัสดิ์. (2553). รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วรเวศม์ สุวรรณระดา. (2559). ขาญขรา: ก้าวสู่สังคมสูงวัยด้วยความรู้และปัญญา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2552). นวัตกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน). (2560). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2560 Thailand Internet User Profile 2017. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

Maslow, a. (1970). *Motivation and personality* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

Yamane, Taro. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis* (2nd Ed.). New York: Harper and Row.